

PRVNÍ ČESKÁ AUKCE NA PODPORU BIOMETANU

První česká aukce na podporu biometanu představuje bezpochyby **významný krok ve vývoji trhu s obnovitelnými plyny v České republice**. Pro řadu připravovaných projektů může znamenat zásadní zlepšení bankovatelnosti, stabilnější dlouhodobý cashflow a možnost získat financování za podstatně lepších podmínek, než jaké byly na trhu ještě před několika lety. Zvláště pro projekty, které jsou již ve fázi developmentu, mají zajištěné připojení, technologii i vstupní substráty, může být vstup do aukčního systému velmi zajímavou příležitostí.

Současně je však potřeba vnímat, že aukce nepředstavuje pouze ekonomickou podporu biomethanu, ale fakticky dlouhodobý **regulatorní kontrakt mezi státem a výrobcem**. A právě v této oblasti se nachází největší inherentní riziko celého systému.

Na rozdíl od historických systémů podpory OZE není ekonomika projektu založena pouze na technické schopnosti vyrábět plyn nebo na tržní ceně komodity. Výrobce se na období mnoha let dopředu zavazuje k plnění souboru podmínek, jejichž konkrétní **interpretace se může v budoucnu významně měnit**. To se týká zejména požadavků na podíl pokročilého biometanu („advanced biomethane“) a maximální výsledné produkce emisí skleníkových plynů (CI/LCA parametry). **Výzva totiž explicitně odkazuje na aktuálně platnou evropskou legislativu RED a současně i na její budoucí změny a následnou implementaci do české legislativy**.

Právě zde se nachází největší systémové riziko celé aukce. Investor dnes činí rozhodnutí o projektu s životností 15–20 let, avšak část ekonomiky projektu je fakticky závislá na budoucích regulatorních definicích, které dnes ještě neexistují. Nelze přitom vyloučit budoucí změny:

- definice pokročilých surovin,
- metodik výpočtu emisní intenzity,
- způsobu započítávání fugitivních emisí metanu,
- pravidel pro digestátové kredity,
- ani způsobu hodnocení některých typů odpadních substrátů.

To je kvalitativně odlišný typ rizika oproti běžnému technologickému nebo provoznímu riziku.

Naopak některé obavy, které mohou na první pohled působit významně, se při bližším pohledu ukazují jako méně problematické. Typický požadavek minimální měsíční dodávky biometanu odpovídající 75 % instalovaného výkonu výroby. U profesionálně provozovaných bioplynových stanic **nepředstavuje tato hodnota zásadní problém**. Dlouhodobé zkušenosti z provozu českých BPS ukazují, že dobře provozované stanice dosahují availability factoru kolem 90 %, přičemž samotné upgrading technologie mají zpravidla vyšší provozní dostupnost než klasické kogenerační jednotky.

Současně je důležité zdůraznit, že při nesplnění některé z podmínek aukce **nezaniká nárok na úhradu dodaného plynu jako komodity**. Výzva opakovaně uvádí, že „platba za dodaný plyn výrobcem biometanu povinně vykupujícímu plyn při neplnění uvedené povinnosti není tímto dotčena“.

Výrobce tedy v takovém případě neztrácí tržní hodnotu komodity, ale pouze nárok na aukční podporu v daném období. To je z hlediska bankovatelnosti projektu velmi podstatný rozdíl.

Je také pravděpodobné, že alespoň v prvních kolech aukcí nebude hlavním problémem extrémní cenová konkurence. Objem soutěženého biometanu je nastaven relativně vysoko a trh současně poměrně dobře ví, jaké projekty v České republice reálně vznikají. Lze proto očekávat, že většina projektů bude v prvních kolech usilovat o cenu blízkou hornímu limitu a současně nikoliv maximální tak, aby nedošlo k porušení podmínek aukce (> 90 % nabídek se stejnou cenou).

Celkově lze první českou aukci na podporu biometanu vnímat **spíše jako významnou příležitost** než jako „past“. To však platí především pro projekty technologicky konzervativní, regulatorně robustní a postavené na substrátové základně, u níž lze očekávat dlouhodobou stabilitu z pohledu evropské legislativy. **Největším rizikem se zde totiž neukazuje technologie samotná, ale budoucí regulatorní interpretace toho, co bude v Evropě za „správný biomethan“ považováno.**

Ing. Jan Štambaský, Ph.D.

Jednatel společnosti